

ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİNE ERİŞİM ADIMLARI/ YÖNLENDİRME MEKANİZMALARI:

Seçenek 1: Bir okula kayıtlı olması durumunda: Rehber öğretmen/psikolojik danışman, öğrenciyi Rehberlik ve Araştırma Merkezi'ne (RAM) yönlendirir.

Not: Toplam 295 RAM merkezi vardır ve her ilde en az bir tane bulunmaktadır. Uluslararası veya geçici koruma altında olanlar (UK veya GK) da kayıtlı oldukları ilde RAM hizmetlerinden yararlanabilirler.

Seçenek 2: Halen herhangi bir eğitim kurumuna devam etmeyenler: Aile, başvuru sürecini başlatmak için doğrudan RAM ile iletişime geçer.

Lütfen unutmayın: Her iki senaryoda da İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne (İGİM) kayıt yaptırmak zorunludur.

- **RAM'lardan Eğitsel Değerlendirme ve Tanılama Randevusu alımı için gerekenler:**

1. Birey zorunlu eğitim çağında ise, okula kayıtlı olmalı ve şu anda devam ettiği okulun bağlı olduğu RAM'a başvurmalıdır,
2. Birey okul çağının dışında ise, ikamet adresinin bağlı olduğu RAM'a başvurmalıdır,
3. Bireyin kimlik kartına sahip olmalıdır,
4. Eğitim değerlendirmesi amacıyla, bireysel olarak değerlendirilecek kişi ve ebeveynleri veya yasal vasisi randevu tarih ve saatinde RAM'da hazır bulunmalıdır,
5. Anne ve baba ayrılmışsa, velayet belgesi bulunmalı ve çocuğa bakan başka bir kişi varsa, vasilik belgesi bulunmalıdır.

Aşağıdaki bağlantıda, RAMDEVU system birey/veli kullanımı sunusu bulunmaktadır:
https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_01/26040952_veli_ramdevu.pdf

RAMDEVU Sisteminin amacı nedir?

- RAM'lardan Eğitsel Değerlendirme ve Tanılama hizmeti almak isteyen özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin RAM'lara gitmeden internet erişimi olan bilgisayar/tablet/telefon ile randevu alabilmesi ve randevu işlemlerini takip edebilmesi amaçlanmıştır.

RAMDEVU Sistemine nasıl giriş yapılır?

- <https://ramdevu.meb.gov.tr> internet sitesinden giriş yapılır.

Özel Eğitim ve Kaynaştırma Desteği:

- Millî Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) <https://orgm.meb.gov.tr/> bağlantısı özel eğitim, kaynaştırma ve bütünleştirme uygulamalarına ilişkin kaynaklara erişim sağlar. Rehberlik ve psikolojik danışma programları, e-rehberlik sistemine dair bilgilerini içerir. Ayrıca, formlar ve ölçme araçları, eğitsel değerlendirme ve tanılama prosedürleri, ders kitapları, dijital materyaller, müfredat ve yayınlarla ilgili bilgiler yer almaktadır.
- 2018 tarihli Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği uyarınca, resmi özel eğitim okulları ve özel eğitim sınıflarına devam eden özel eğitim gereksinimi olan öğrencilerin taşınması, 11/9/2014 tarihli ve 29116 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan MEB'in Eğitim Erişimine Taşıma Yönetmeliği hükümlerine

Uluslararası veya Geçici Koruma Altındaki Bireyler için Özel Eğitime Erişim ve Yönlendirmeler Bilgi Notu - ESÇG Türkiye Tarafından Derlenmiştir.

uygun olarak ücretsiz sağlanır. Geçici koruma ve uluslararası koruma altındaki kişilerin taşıma desteğinden yararlanmalarında yasal bir engel bulunmamaktadır.

Kimler randevu alabilir?

- Sadece daha önce destek eğitimi önerilen bireyler için randevu alınabilir.
- Yönlendirmenin farklı bir ildeki özel eğitim okuluna yapılması durumunda, İGİM ailenin gerekli naklini sağlar. Genellikle bu yol, özellikle ağır vakalar için tercih edilir.

RAM'lar hangi eğitim ortamları ve özel eğitim hizmetlerine yönlendirme yapılabilir?

Eğitsel değerlendirme ve tanılama sonucunu özel eğitim okulları, erken çocukluk dönemi eğitimi, özel eğitim sınıfları, kaynaştırma/bütünleştirme, evde eğitim, hastanede eğitim ve yaygın eğitim hizmetlerine yönlendirme yapılabilir.

İki ana özel eğitim hizmet sağlayıcısı vardır:

1. **Özel Eğitim Okulları:** Bu okullarda eğitim, tüm bireyler için ücretsizdir. Toplam 1.630 özel eğitim okulu bulunmakta olup, bu okullar mesleki (özel eğitim) liselerini de içermektedir.
2. **Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezleri:** Bu merkezler özel öğretim kurumlarıdır. MEB özel gereksinimli birey için 8 saat bireysel ve 4 saat grup eğitimini karşılamaktadır. Ancak, bu hizmetler yabancı uyruklular için ücretsiz değildir. UK veya GK altındaki bireyler, bu merkezlerden yararlanmak için ücret ödemek zorundadır. MEB, özel eğitim ihtiyacı olan bireylere sağlanacak eğitim desteği miktarlarını yıllık olarak belirler. 2024 yılı için miktarlar: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/yonetmelik/9.5.40648.pdf>

Zorluklar ve Çözümler

• Dil ve Kültürel Engeller:

Dil ve kültürel engelleri aşmak için çabalar devam etmekte ve bu çabalar kültüre duyarlı yaklaşımlar geliştirilmesine ve dil desteği hizmeti sağlanmasına odaklanmaktadır. Arapça ve Farsça tercümanlar, ebeveynler ve çocuklarla iletişim kurmada yardımcı olabilir. Merkezlerde tercüme desteği mevcut değilse, sahadaki sivil toplum kuruluşları (STK) tercüman desteği sağlayabilir.

• Sağlık Raporu:

RAM'lar birey için uygun eğitim ortamına yönlendirilmesi amaçlı başvurularda gerektiğinde ilgisine göre Engelli Sağlık Kurulu Raporu, ÇÖZGER, Erişkinler İçin Engellilik Sağlık Kurulu Raporu, Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporu ve uzman hekim tarafından düzenlenen Durum Bildirir Tek Hekim Sağlık Raporu talep edebilir. Bu raporlar tüm vakalar için gerekli olmayabilir, ancak RAM'lar eğitsel değerlendirme ve tanılama için ek bir gereklilik olarak isteyebilir. UK veya GK altındaki bireyler, bu raporu hastanelerden almak için belirli bir ücret ödemek zorundadır; bu, aileler üzerinde ek bir mali yük oluşturmaktadır.

• Kapasite Geliştirme:

MEB ve sektör ortakları, yabancı uyruklu çocukların çeşitli özel ihtiyaçlarını ihtiyaçlarını karşılamak, onların kaliteli eğitime erişimini sağlamaya için öğretmenlerin ve destek personelinin kapasitesini arttırmaya yönelik çabalarına devam etmektedir.

• İzleme ve Değerlendirme:

Uluslararası veya Geçici Koruma Altındaki Bireyler için Özel Eğitime Erişim ve Yönlendirmeler Bilgi Notu - ESÇG Türkiye Tarafından Derlenmiştir.

Destek ve yönlendirme mekanizmalarının etkinliğini değerlendirmek için düzenli izleme ve değerlendirme mekanizmaları mevcuttur ve yabancı uyruklu nüfusunun değişen ihtiyaçlarına göre düzenlemeler yapılmaktadır.

Genel olarak, Türkiye'de MEB, özel eğitim ihtiyacı olan yabancı uyruklu çocuklar için etkili destek ve yönlendirme mekanizmaları sağlamaya kararlıdır. Kapsayıcı politikalar, özelleşmiş eğitimler ve çeşitli paydaşlarla iř birlikleriyle, her çocuğun, kökeni ne olursa olsun, kaliteli eğitime erişebileceği bir ortam yaratmayı amaçlamaktadır.

Not:

- Sektör ortaklarının ek girişimlerle, yabancı uyruklular arasında özel eğitime erimi artırmak için kamuyla iř birliğini artırması teşvik edilmektedir (*Bu noktanın detaylandırılması gerekmektedir*).
- Yabancı uyrukluların özel eğitime erişimini desteklemek için sektör ortaklarımız adına farkındalık ve savunuculuk çalışmalarının artırılması gerekmektedir.